

Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
v é g z é s e

Az ügy száma: Kfv.III.37.822/2024/2.

A tanács tagjai: Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó előadó bíró, Dr. Kovács András bíró, Dr. Sugár Tamás bíró, Dr. Bérces Nóra bíró

Az I. rendű felperes: felperes1 (cím1)

A II. rendű felperes: felperes2 (cím2)

A III. rendű felperes: felperes3 (cím2)

A IV. rendű felperes: felperes4 (cím1)

Az V. rendű felperes: felperes5 (cím3)

A VI. rendű felperes: cím4 (cím5)

Az I-VI. rendű felperések képviselője: KINSTELLAR Andrékó Ferenczi & Társai Ügyvédi Iroda (cím6, eljáró ügyvéd: dr. Sepsey Balázs)

A VII. rendű felperes: felperes6 (cím7)

A VII. rendű felperes képviselője: Bán, S. Szabó, Rausch & Partners Ügyvédi Iroda (cím8, eljáró ügyvéd: dr. Papp Álmos)

Az alperes: Gazdasági Versenyhivatal (cím9)

Az alperes képviselője: Janitsáry Ügyvédi Iroda (cím10, eljáró ügyvéd: dr. Janitsáry Iván) és Rácz András Ügyvédi Iroda (cím11, eljáró ügyvéd: dr. Rácz András)

Az alperesi érdekelt: érdekelt1 (cím12)

Az alperesi érdekelt képviselője: DLA Piper Posztl, Nemescsói, Györfi-Tóth és Társai Ügyvédi Iroda (cím13, eljáró ügyvéd: dr. Fejes Gábor)

A per tárgya: versenyfelügyeleti ügyben indult jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: az I-VI. rendű felperések 147. sorszám alatt, a VII. rendű felperes 144. sorszám alatt, az alperes 148. sorszám alatt, az alperesi érdekelt 146. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma: a Fővárosi Törvényszék 2024. október 3-án kelt 105.K.706.686/2021/138. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria az I-VI. rendű felperesek, a VII. rendű felperes, az alperes és az alperesi érdekelt felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az egy vállalkozáscsoportot alkotó I-VI. rendű felperesek alaptevékenységük körében műtrágya gyártással, emellett a saját áruik (péti áru) kis- és nagykereskedelmével foglalkoznak.

[2] Az I.-III. rendű felperesek név (a továbbiakban: név) név alatt 2009 óta országos lefedettséggel értékesítik a péti árut végfelhasználók részére.

[3] Az alperesi érdekelt, a VII. rendű felperes és a hazai piacról időközben kivonult Cég1 2009 és 2015 között különböző időpontokban részben különböző tartalmú, általában egy évre, de legfeljebb öt évre szóló stratégiai keretszerződéseket kötöttek meghatározott éves mennyiségű péti áru beszerzésére a vállalkozáscsoport tagjaival.

[4] Az alperes 2017. szeptember 13-án indított versenyfelügyeleti eljárást az I. és III-VII. rendű felperesekkel, az alperesi érdekelttel, valamint a perben nem álló cég3-mal (a továbbiakban: cég3) és a Cég1 és cég2.-vel (a továbbiakban: cég2) miután gyanú merült fel arra nézve, hogy az I. rendű felperes és a vele egy vállalkozáscsoportba tartozó műtrágya gyártó és forgalmazó vállalkozások (melyeket a VI. rendű felperes kivételével együtt ...nak nevezett) és egyes viszonteladó partnerei olyan szerződéseket és megállapodásokat kötöttek, amelyben meghatározták a ... által gyártott és forgalmazott nitrogénműtrágya és komplex műtrágya termékekre alkalmazandó viszonteladási/végfelhasználói árakat. Emellett valószínűsíthetően partnerenként jelentős mértékben meghatározták az évente kötelezően megvásárolandó és értékesítendő minimum termékmennyiséget a más tagállami gyártóktól/forgalmazóktól történő beszerzés (import) korlátozása érdekében. Az alperes később a vizsgálatot kiterjesztette a II. rendű felperesre is.

[5] A versenyfelügyeleti eljárás alatt a Cég1 egyezségi nyilatkozatot tett, az alperesi érdekelt pedig engedékenységi kérelmet nyújtott be, amelyet több ízben kiegészített.

[6] Az alperes 2021. október 22-én kelt Vj/41/2017. határozatában megállapította, hogy az I. rendű felperes, a Cég1 és a VII. rendű felperes 2009. június 1-től 2016. június 30-ig, a II. és III. rendű felperesek 2009. július 1-től 2016. június 30-ig, a IV., V. és VI. rendű felperesek 2010. július 1-től 2016. június 30-ig, valamint az alperesi érdekelt 2010. július 1-től 2013. novemberig az általuk kialakított stratégiai együttműködési rendszer keretében a beszerzési források közötti választás lehetőségének korlátozására, a vevők felosztására és az eladási árak meghatározására irányuló, a verseny korlátozását célzó, egységes és folyamatos jogsértést

valósítottak meg. A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 11. § (2) bekezdés a), c) és d) pontjaiban foglalt tényállás megvalósításával a Tpv. 11. § (1) bekezdését, valamint Európai Unió Működéséről szóló Szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 101. cikk (1) bekezdése a), b) és c) pontjaiban foglalt tényállás megvalósításával az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését sértették meg. A jogsértés megállapításán túl az alperes az egy vállalkozáscsoportba tartozó I-VI. rendű felpereseket 11.056.317.000 forint versenyfelügyeleti bírság – a Tpv. 78. § (5) bekezdése alapján – egyetemlegesen történő megfizetésére kötelezte, míg a VII. rendű felperessel szemben 1.138.567.000 forint versenyfelügyeleti bírságot szabott ki. Az alperesi érdekelt esetében a bírság mellőzésére irányuló engedékenységi kérelme elfogadására tekintettel a bírság kiszabását a Tpv. 78/A. § (2) bekezdés a) pontja alapján mellőzte. Az eljárást az cég3, az cég2, valamint a Tpv. 11. § (2) bekezdés b) és f) pontjaiba ütköző magatartás tekintetében az ügyben alkalmazandó közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 31. § (1) bekezdés i) pontja alapján megszüntette.

[7] A versenyfelügyeleti eljárás során feltárt, horizontális és vertikális elemeket egyaránt tartalmazó komplex jogsértés lényegét akként összegezte, hogy az alapvetően a Csoport által kialakított stratégiai együttműködési rendszert jelenti, amely elsődlegesen arra irányult, hogy a Csoport a – fokozódó importnyomás által veszélyeztetett – piaci pozíciójának megőrzése érdekében, az import korlátozása révén, az általa gyártott műtrágya termékek minél nagyobb hányadát teljeskörűen és kockázatmentesen értékesíteni tudja a belföldi piacon, úgy, hogy a termékei értékesítése során – import ajánlat hiányában – verseny ne alakulhasson ki sem a stratégiai partnerek között, sem a stratégiai partnerek és a név értékesítői között. A Csoport ezt a célt csak úgy tudta elérni, ha a stratégiai partnerei számára olyan értékesítési feltételeket írt elő, amelyekre tekintettel gazdaságilag észszerűtlenné, illetve – kizárólagosság előírásával – lehetetlenné vált a Csoport termékeivel versenyző import termék beszerzése és értékesítése. Előírta azt is, hogy az ilyen módon értékesítésre átvett árut a stratégiai partnerek saját vevőiknek a „péti áru péti áruval ne versenyezzen” elvet szem előtt tartva értékesítsék, versengő import ajánlat hiányában az árak „lerontásának” kizárásával. A Csoport ezzel a stratégiai partnereket is érdekeltté tette abban, hogy egy komplex stratégiai együttműködési rendszer kialakuljon, majd éveken át fennmaradjon, amihez hozzátartozik, hogy a Csoport a stratégiai partnerei számára a vállalt mennyiség után visszatérítést, gyakorlatilag egyfajta biztos árrést tett lehetővé.

[8] A stratégiai keretszerződések minden esetben előre meghatározott mennyiségű műtrágya megvásárlását rögzítették, ezen túlmenően további kiegészítő szóbeli megállapodáson, illetve gyakorlaton alapuló biztosítékokat építettek be a rendszerbe.

[9] Adott régióon belül a vevők felosztása a stratégiai partnerek és a Csoport között szintén segítette a megállapodást, ami egyrészt a meglévő vevők tiszteletben tartásának elvén, másrészt új vevők esetén az „elsőbbség elvén” alapult. Az új vevő ahhoz a partnerhez került, amelyik előbb adott ajánlatot.

[10] Előírta a stratégiai partnerei számára azt is, hogy a tőle megvásárolt terméket milyen minimum (továbbeladási) áron adhatják a vevőknek (ideértve a végfelhasználókat és a viszonteladókat is), ami további garanciát jelentett arra, hogy a stratégiai partnerek és a név üzletkötői adott területen egymás vevőkörét tiszteletben tartják. Az adott területen működő forgalmazók ugyanis egymás vevőit kedvezőbb üzleti feltételekkel, jellemzően kedvezőbb értékesítési árral tudják megszerezni.

[11] A ... az import termékkel szemben alkalmazható versenyáras rendszert is bevezetett, amely – a továbbeladási minimumár alatti értékesítés általános tilalmát továbbra is életben tartva – lehetővé tette az attól szabályozott módon történő eltérést, de csak azokban a konkrét

esetekben, amikor – a név üzletkötőitől származó piaci információ által is megerősítetten – igazoltan létezett kedvezőbb import (ellen)ajánlat, egyebekben a magasabb árszint alkalmazását várta el. Ezzel valójában az import jelentkezése esetére egy újabb, a piaci viszonyokhoz jobban igazodó továbbeladási minimumár kikötést vezetett be.

[12] Az alperes értékelte a horizontális és vertikális viszonyokat; a stratégiai együttműködésben részt vett vállalkozások érdekeit, az együttműködés célját; a stratégiai együttműködés kialakítását, a szerződés megkötésének menetét; a stratégiai keretszerződéseket. Részletezte a stratégiai együttműködés elemeit, az általa azonosított korabeli bizonyítékokat, felvett nyilatkozatokat, tanúvallomásokat, észrevételeket.

[13] A bizonyítékok, az engedékenységi kérelem, az egyezségi nyilatkozat és a tanúvallomások értékelése alapján arra a megállapításra jutott, hogy a Csoport és a stratégiai partnerek között a stratégiai együttműködés keretében tanúsított magatartások egy komplex rendszert képeztek (vertikális és horizontális viszonyokat érintve), az egyes korlátozások egymás hatásait erősítették és egységes végső célt szolgáltak, ami az import termékek korlátozásán keresztül arra irányult, hogy import hiányában a Csoport termékeinek értékesítése során árverseny a termékek kapcsán ne alakulhasson ki, ezáltal a továbbeladási ár korlátozása és a vevőfelosztás révén biztosítva a megfelelő árszintet (elkerülve az árak „letörését”). A feltárt magatartások nem önállóan, egymástól elszigetelve éltek, hanem a Csoport és stratégiai partnerei által alkotott komplex forgalmazási rendszerben, amely nem pusztán tisztán kettős forgalmazási rendszernek minősül, hanem egy olyan komplex, horizontális és vertikális elemeket tartalmazó rendszer, ahol ezen magatartástípusok egymást erősítették, feltételezték.

[14] A felperesek keresettel támadták az alperes döntését.

A jogerős ítélet

[15] A törvényszék ítéletével az alperes határozatának a jogsértést megállapító I. pontját, a versenyfelügyeleti bírságra kötelező II. pontjának a) és c) pontjait, a VII. rendű felperesnek részletfizetést engedélyező, valamint az eljárási költség egyetemleges megfizetésére kötelező V. pontját megsemmisítette és e körben az alperest új eljárásra kötelezte. Ezt meghaladóan az I-VI. rendű felperesek keresetét elutasította.

[16] Elsődlegesen a felperesek által hivatkozott eljárási szabálysértések tárgyában rögzítette, hogy a jegyzőkönyvezés módja, az interjútechnika és a kifogástétel korlátozása miatt törvénysértés nem történt. A jegyzőkönyvezés a Ket. 39. § (3) bekezdésének alakilag megfelelt, a hangfelvételt kérésre az alperes nem volt köteles elrendelni. A felperesek képviselői a jegyzőkönyvet megismerték, annak tartalmát aláírták, mind kérelmeket, mind kifogásokat lehetőségük volt tenni. Arra is kitért, hogy az egyes tanúk kihallgatása során a vizsgáló által feltételezett tartalommal feltett kérdések és számos vallomásrész közvetett ismeretet, véleményt tartalmaz, azonban tekintve, hogy a kérdésfeltevés technikájára kifejezett és egyértelmű jogszabályi előírások nincsenek, ezen körülményeket nem a Ket., az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Alapjogi Charta) és az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJE) felperesek által kiemelt rendelkezéseibe ütköző, önmagában az ügy érdemére kiható szabálysértés megállapítására okot adó, hanem az érintett tanúvallomások bizonyító erejére, a bizonyítandó tényállás kétséget kizáró bizonyítottságára közvetetten ható körülményként értékelte. Mindemellett a VII. rendű

felperes alaptalanul hivatkozott a védett tanú alkalmazása körében a tisztességes eljárás követelményébe ütközésébe.

[17] Az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB), az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) és az Alkotmánybíróság gyakorlata szerinti bizonyítékok megbízhatóságára és bizonyítási kötelezettségére vonatkozó elveket a felmerült lényeges tények, bizonyítékok egyedi és együttes értékelésén keresztül végezte el. A felperesek ugyanis a korabeli iratok létezését nem, pusztán azok bizonyító erejét vitatták.

[18] A törvényszék értékelte a nem korabeli irati bizonyítékokat és a nem irati bizonyítékok bizonyító erejét abból a szempontból is, hogy a felperesek egyes személyek vallomásait, továbbá az engedékenységi kérelem és az egyezségi nyilatkozat bizonyító erejét egészében vitatták, másrészt abból a szempontból is, hogy e bizonyítékok a korabeli irati bizonyítékokkal bizonyítható jogsértés alanyi és időbeli kiterjesztésének bizonyítására alkalmasak-e. Ez pedig különösen azért volt hangsúlyos, mert az alperes a határozat rendelkező részében megállapított jogsértést valamennyi felperes esetében a rájuk vonatkozó első és utolsó korabeli irati bizonyíték keletkezésénél, szerződések esetén azok szöveg szerinti alkalmazásánál hosszabb időintervallumban határozta meg. Mindez közvetlenül összefügg a jogsértés folyamatosságának a tárgyalásával is.

[19] A jogerős ítélet részletezte az egyes tanúvallomások értékelését, akként, hogy azok bizonyításra mennyiben alkalmasak. Részletesen megvizsgálta az alperesi érdekelt engedékenységi nyilatkozatának bizonyítékként történő felhasználását, annak tartalmát. Hangsúlyozta, e nyilatkozatok hitelessége ugyanúgy vizsgálandó és befolyásolja a bizonyítékok értékelésének a jogszerűségét.

[20] Az ügyintézési határidő alakulását az alperes táblázatos formában a bíróság felhívására kidolgozta, számításokkal igazolta, a felperesek vitatását követően azt pontosította. Az alperes elismerte, hogy az eljárási törvény szerinti időtartamot tizenegy nappal túllépte, ugyanakkor kifejtette, ennek a bírság kiszabására nem volt hatása. Az ügyintézési határidő annak letelte előtt hosszabbítható meg a Tptv. 63. § (9) bekezdése szerint, a késve hozott döntés jogkövetkezménye pedig nem lehet az, hogy a meghosszabbított eredeti határidő letelte és az eljárást befejező döntés között eltelt idő teljes egészében kívül essen a törvényes ügyintézési határidőn. Ilyen előírás sem a Tptv. 63. § (9) bekezdéséből, sem a részletesen kifejtett felsőbírói valamint alkotmánybírói gyakorlatból sem következik [5/2017. (III. 10.) AB határozat, 3458/2020. (XII. 14.) AB végzés, 17/2019. (V. 30.) AB határozat, 25/2020. (XII. 2.) AB határozat, Kúria Kf.II.37.959/2018/14., Kf.VI.39.085/2021/5. számú ítéletei, Jpe.I.60.019/2022/9.]

[21] Rámutatott, a felperesek terhére megállapított jogsértés egyetlen cél szerinti komplex egységes és folyamatos jogsértésként került megállapításra. E körülménynek – az elkülönülő jogsértések megállapításához képest – érdemi jelentősége abban áll, hogy a határozat rendelkező részében nevesített magatartásformák (importkorlátozás, vevőfelosztás, ármeghatározás) bármelyikének bármilyen vonatkozású megalapozatlansága a jogsértés mint egész megalapozatlanságát eredményezi. Következésképpen a határozat a komplex jogsértés részét képező bármely magatartással összefüggésben önállóan is támadható, az ilyen kereset megalapozottsága esetén pedig a fennmaradó keresetrészek vizsgálata a Kp. 86. § (1) bekezdése miatt válhat szükségessé.

[22] Az ügy érdemét a kettős forgalmazásról szóló keresetrész közvetlenül érintette, mivel egy tisztán vertikális viszonylatban értékelhető piaci magatartás versenyjogi minősítésének feltételrendszere eltér a horizontális, vagy horizontálisként is értékelhető magatartások jogi feltételrendszerétől. Vertikális viszonylatban a fekete listás eseteket és egyes különösen súlyos korlátozásokat leszámítva az érintett piac meghatározásának is jelentősége van. Miután az alperes által megállapított komplex jogsértésnek része kőkemény versenykorlátozó

megállapodás is, ezért az érintett piac meghatározása és az erre reflektáló keresetrészek ügydöntő jelentősége attól függ, hogy a kettős forgalmazás vertikális vonatkozásaira, illetve a versenyfelosztásra és az eladási árak meghatározására vonatkozó keresetrészek alaposak-e.

[23] Megállapította, hogy a kettős forgalmazásra és annak versenyjogi értékelhetőségére vonatkozó kereseti álláspont részben alapos. Levezette, hogy az import-korlátozást az alperes a Bizottság 330/2010/EU Rendeletének (a továbbiakban: VCSR) megfelelő vizsgálat nélkül, az ügy érdemére kiható tényállás tisztázási és indokolási jogszabálysértéssel állapította meg. Ebből az következik, hogy a határozat rendelkező részében meghatározott egységes és folyamatos jogsértés önmagában megalapozatlan.

[24] Rámutatott arra is, hogy a stratégiai partnerek közötti vevő-allokációs összehangolt magatartás a határozat szerint kizárólag akkor lehetne bizonyított, ha a jogsértés az összes stratégiai partner részéről a többi felé kölcsönösen fennállna. Ilyen rendező elv szerint azonban az alperes a bizonyítékokat nem csoportosította. A stratégiai partnerekkel azonos elvek mentén kötött szállítói megállapítások önmagukban nem, de még az alperes által kiemelt elvek (péti áru pétével nem versenyez, importtal szembeni verseny) közlése mellett sem bizonyítanak összehangolt vevő-allokációs magatartást a stratégiai partnerek között. Nincs bizonyíték arra, hogy a stratégiai partnerek a többi partner üzleti titkait ismerték, vagy a feltárt bizonyítékok szerint ismerniük kellett volna.

[25] Az egységes és folyamatos jogsértést támadó keresetrészek körében mindenképp visszautalt arra, hogy a vertikális és horizontális ismérveket egyaránt felölelő jogsértés nem minősíthető döntően vagy nagyobb arányban csak az egyik ismérv szerint úgy, hogy emiatt a másik viszonylatra alkalmazandó jogi relevanciája elvész. Az alperes által alkalmazott értékelési módszer a tényállás és az indokolás megsértését eredményezte, amely szükségképpen implikálta, hogy a megállapított jogsértés egységes és komplex volta nem bizonyított.

[26] Ugyanakkor a bíróság a Kp. 86. § (1) bekezdése szerint az ettől függetlenül elbírálnak keresetrészek alapján is vizsgálta a határozat jogszerűségét. Az egységes és folyamatos jogsértésnek elengedhetetlen feltétele az átfogó tervben való megállapodás és az egységes cél. A vevőfelosztást illetően a stratégiai partnerek közötti összehangolt magatartás elve nem megállapodás a határozat értelmében sem, az átfogó terv az egységes jogsértésben állandó kell, hogy legyen, a keretszerződések viszont stratégiai partnereként és időszakonként is eltérő szabályokat tartalmaztak.

[27] Kifejtette, hogy a kettős forgalmazást folytató vállalkozáscsoportnak az ár és/vagy piac felosztó piaci magatartásai nem értékelhetők csak azért vertikálisként, mert a kettős forgalmazással a vertikális hatások is szükségszerűen együtt járnak. A tanúk a komplex jogsértés lényegi elemeire egybehangzó és következetes vallomásokot nem tettek, ezért a határozat szerinti jogsértés bizonyítottnak ezek alapján sem volt tekinthető.

[28] A továbbeladási minimum ár alatti értékesítés és az árplafon tárgyában utalt arra, hogy az indokolás hiányos volt az ügy érdemére kihatóan. A név végfelhasználói árát tekintve is alaposnak találta azt a kereseti állítást, hogy az alperes megállapításai nem következetesek. Az alperes által feltárt korabeli irati bizonyítékok alapján összességében megállapította, hogy a név végfelhasználói áráról volt ugyan megállapodás a Csoport és a stratégiai partnerek között, azonban nem a határozatban megállapított időintervallumban, és az árplafon a vevőfelosztásnak sem volt eszköze.

[29] Vizsgálta a versenyár vonatkozásában, hogy a fogalom a továbbeladási minimum rögzítésnek egyik esete vagy az átadói ár módosítása volt-e. Vizsgálta, hogy a felperesek magatartása a Tpv. 11. §-ára és az EUMSZ 101. cikkére tekintettel bizonyít-e bármilyen jogsértést.

[30] Kifejtette, a határozatban ismertetett korabeli irati bizonyítékok önmagukban, az okszerű alternatív magyarázat lehetőségét kizárva is alkalmasak a név és az egyes stratégiai partnerek közötti vevőfelosztás, valamint az árörögzítés (árplafon és a versenyárra is kiterjedő továbbeladási minimumár meghatározás) bizonyítására, a stratégiai partnerek közötti összehangolt vevőallokációt azonban sem az irati, sem más bizonyítási eszközök nem bizonyítják. A nem jogszerű értékelési keretekre visszavezetett tényállás tisztázási és indokolási hiányosság, az összehangolt magatartás és az átfogó terv bizonyíthatatlansága a határozattal megegyező egységes (komplex) jogsértés megalapozottságát kizárja, ezért a határozat rendelkező részében meghatározott (egyetlen) jogsértés időbeli (a folyamatosságot érintő) és alanyi vonatkozásainak – így annak, hogy mely vállalkozások között, mettől meddig, és pontosan milyen jogellenes versenykorlátozó magatartás áll(hato)tt fenn – a vizsgálata már nem lett volna szükséges. Azonban a keresetek irányára (különösen az általánosító alperesi jogalkalmazásra, valamint a II-VI. rendű felperesek jogsértéshez való viszonyára kiterjedő részekre) tekintettel a bíróság erre is kitért.

[31] Az I-VI. rendű felperesek ugyan egy vállalkozáscsoportba tartoznak, azonban a közös versenyjogi felelősségük pusztán ezen a tényen nem alapulhat. Az alperesnek minden egyes felperesnél külön bizonyítani kell a jogsértést, amihez a tények alanyi (ki állapotodott meg kivel), tárgyi (miről állapotdott meg) és időbeli (mennyi időre szólt a megállapodás) megállapítása szükséges. Kiemelte, hogy a VII. rendű felperest az engedékenységi kérelem és az alperesi érdekelt nyilatkozatai egyáltalán nem említik, ezért e bizonyítási eszközökkel a VII. rendű felperes semmilyen piaci magatartása nem bizonyítható. Az egyezségi nyilatkozat bizonyító ereje pedig önmagában elégtelen a kifejtett indokok miatt.

[32] Nem fogadta el jogszerűnek azt az alperes (és tartalmában az alperesi érdekelt) által is képviselt álláspontot, amely szerint a határozattal megállapított – egyszerre vertikális és horizontális, egységes és folyamatos cél szerinti – jogsértés természete miatt eleve kizárt a csoportmentesség (VCSR) feltételeinek vizsgálata. Ennek alapvető oka az volt, hogy a határozat rendelkező részében nevesített egyik magatartási elem – a beszerzési források közötti választás lehetőségének korlátozása – teljes egészében olyan vertikális, a csoportmentesség hatálya alól ki nem vont korlátozás, aminek (ti. a csoportmentességnek) a részletes piacmeghatározáson alapuló megerősítése vagy kizárása nélkül az egységes jogsértés a határozat szerinti tartalommal nem állapítható meg. Az egységes jogsértést ez esetben a cél szerinti jogsértésre hivatkozás nem alapozza meg, a tényállás pedig a piacmeghatározás vonatkozásában lényeges körben feltáratlan.

[33] Az alperes a határozatában megállapított egységes jogsértés célját és az átfogó tervet szintén nem bizonyította kétséget kizáróan. Több irati és szóbeli bizonyíték bizonyító ereje nem alkalmas egyes bizonyítandó tények – különösen a stratégiai keretszerződéseket kiegészítő szóbeli megállapodások – kétséget kizáró bizonyításához, a stratégiai partnerek közötti összehangolt magatartás megállapításához.

[34] A kereseteket nem találta alaposnak abban, hogy a megelőző eljárásban az ügy érdemére kihatóan a Ket. alapelveiben, nemzetközi jogforrásokban, valamint az Alaptörvényben biztosított – különösen a tisztességes eljárásra vonatkozó – eljárási garanciák sérültek, és abban sem, hogy egyes bizonyítékokat eleve fel sem lehetett használni. Az ügyintézési határidő túlhaladása miatt az ügy érdemére kiható szabálysértés szintén nem történt. Szintén nem voltak alaposak azon hivatkozások, hogy az ügy a kettős forgalmazás miatt kizárólag vertikális versenyviszonyként értékelhető, és abban sem, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok semmilyen versenykorlátozó megállapodás bizonyítására nem alkalmasak. Ennek megfelelően a bíróság a Kp. 86.§ (1) bekezdésére tekintettel megállapította, hogy számos korabeli irati bizonyíték alkalmas vevőfelosztás (kivéve a VII. rendű felperes érintettségét), továbbá az eladási árak meghatározására irányuló cél szerinti versenykorlátozás

megállapítására. E jogsértések kezdete és vége a korabeli bizonyítékok keletkezésének ideje és a jogsértő keretszerződés(részek) szerződésben meghatározott időbeli hatálya alapján, a jogsértések alanyai (a jogsértő megállapodásban részt vevők) pedig kizárólag a bizonyítékkal konkrétan érintett vállalkozások vonatkozásában állapítható meg.

[35] A törvényszék mindezen álláspontja mellett végleges tényállást és jogi minősítést nem állapíthatott meg, hivatkozással arra, hogy egyrészt a beszerzési források közötti választás lehetősége korlátozásának a vizsgálata – amihez a csoportmentesség alóli mentesülés lehetősége miatt teljes piacmeghatározás szükséges – az alperes hatáskörében eldöntendő kérdés, másrészt pedig azért, mert arról is az alperesnek kell döntenie, hogy – akár az előbbi vizsgálat eredménye alapján, akár annak mellőzésével – az elsőfokú ítélettel összhangban értékelhető bizonyítékok alkalmasak lehetnek-e egységes és folyamatos jogsértés bizonyítására. Utóbbinak a vizsgálatát a bíróság a megismételt eljárásra kötelezően nem írta elő, de az alperest ennek lehetőségétől sem zárta el.

A felülvizsgálati kérelmek

[36] Az I-VI. rendű felperesek felülvizsgálati kérelmükben elsődlegesen indítványozták, hogy az ítéletnek a keresetet elutasító részét, valamint az ítélet indokolásának [52], [79], [85], [88]-[98], [118]-[112], [114]-[118], [120]-[124], [130]-[137], [139], [157], [158] bekezdéseit azok

a) az I-VI. rendű felperesek magatartását a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt tényállás megvalósításával a Tpv. 11. § (1) bekezdését és az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdés a) pontjában foglalt tényállás megvalósításával az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését sértő, csak horizontális vagy horizontális és vertikális versenykorlátozó célú megállapodásként, illetve arra alkalmasnak értékelő,

b) az I-VI. rendű felperesek magatartását a Tpv. 11. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt tényállást megvalósításával a Tpv. 11. § (1) bekezdését és az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdés

c) pontjában foglalt tényállás megvalósításával az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését sértő, horizontális versenykorlátozó célú megállapodásként, illetve arra alkalmasnak értékelő, és c) az alperesnek a közigazgatási eljárás során a hangfelvétellel való jegyzőkönyvezést elutasító eljárása jogsértő jellegét kifogásoló kereseti részeket nem alaposnak találó részében is a Kp. 121. § (1) bekezdés b) pontja alapján akként változtassa meg, hogy az alperes határozatát ebben a terjedelemben is semmisítse meg, és a szükséges körben kötelezze új eljárás lefolytatására az alperest. Az I-VI. rendű felperesek másodlagosan kérték, hogy a tekintetükben az ítéletnek a keresetet elutasító részét, az ahhoz kapcsolódó indokolásra is kiterjedően a Kúria Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján helyezze hatályon kívül és e körben utasítsa az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására.

[37] Az I-VI. rendű felperesek harmadlagosan indítványozták, hogy a Kúria a tekintetükben az ítéletnek a keresetet elutasító részét, valamint az ítélet indokolásának [52], [76], [79], [85], [88]-[98], [108]-[112], [114]-[118], [120]-[124], [130]-[137], [139], [157]-[158] bekezdéseit,

a) az érdekeltnek a Tpv. 78/A. §-a alapján adott bírságmentességet támadó, keresetüket elutasító, b) az I-VI. rendű felperesek magatartását a Tpv. 11. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt tényállás megvalósításával a Tpv. 11. § (1) bekezdését és az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdés a) pontjában foglalt tényállás megvalósításával az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését

sértő, csak horizontális vagy horizontális és vertikális versenykorlátozó célú megállapodásként, illetve arra alkalmasnak értékelő,

c) az I-VI. rendű felperesek magatartását a Tpvt. 11. § (2) bekezdés d) pontjában foglalt tényállás megvalósításával a Tpvt. 11. § (1) bekezdését és az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdés

c) pontjában foglalt tényállás megvalósításával az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését sértő, horizontális versenykorlátozó célú megállapodásként, illetve arra alkalmasnak értékelő, és

d) az alperesnek a közigazgatási eljárás során a hangfelvétellel való jegyzőkönyvezést elutasító eljárása jogsértő jellegét kifogásoló kereseti részeket nem alaposnak találó terjedelemben a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján helyezze hatályon kívül, és a szükséges körben utasítsa új eljárás lefolytatására az elsőfokú bíróságot.

[38] Az I-VI. rendű felperesek felülvizsgálati kérelmük befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pontjának ab) és ad) alpontjaira, valamint b) pontjára alapították.

[39] Az ab) alpont körében előadták, az egyik különleges súlyú jogkérdés az, hogy a bíróság tehet-e ítélt dolognak minősülő megállapításokat a megismételni rendelt, új hatósági eljárásra nézve olyan jogsértés vonatkozásában, amelyet az eredeti hatósági határozat nem állapított meg.

[40] Szintén kiemelt súlyú jogsértés a kettős forgalmazás jogszerű versenyjogi megítélése, amely a vállalkozások és a fogyasztók széles körét érinti. A kettős forgalmazás ugyanis kiemelt versenyjogi és gazdasági jelentőséggel bír a közelmúlt gazdasági változásai tükrében, különösen az online kereskedelem térnyerése miatt. Ezért indokolt, hogy ennek a forgalmazási modellnek a jogszerű versenyjogi megítéléséről a Kúria adjon iránymutatást, elbírálvá különösen, hogy alapvetően vertikális megállapodások mennyiben értékelhetők horizontálisként (is), illetve adott típusú kommunikáció mennyiben értékelhető jogsértőként.

[41] Az engedékenységgel való eljárás vonatkozásában különleges súlyú, elvi jelentőségű jogkérdés az, hogy az engedékenységgel való eljárás megadására vonatkozó törvényi szabályok alperesi betartása kikényszeríthető-e bíróság előtt vagy a bírósági kontroll erre a kérdéskörre nem terjed ki. Az I-VI. rendű felperesek álláspontja az, hogy az alperesi hatóság tevékenysége a törvények hatalma alatt áll, ezért a bírósági felülvizsgálat lehetőségét hézagmentesen kell biztosítani, figyelemmel az Alaptörvény XXIV. cikk (2) bekezdésére és az irányadó alkotmánybírósági gyakorlatra is.

[42] A fenti különleges súlyú jogkérdések eldöntése az alperes jövőbeni gyakorlatára meghatározó befolyással van, így a jogalanyok széles körére kihatással lehet.

[43] Az ad) alpont tekintetében az I-VI. rendű felperesek előadták, hogy az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata az Alaptörvény XXIV. és XXVIII. cikke, az Alapjogi Charta 41. cikk (1) bekezdése és 48. cikk (2) bekezdése által biztosított tisztességes hatósági ügyintézéshez és védekezéshez fűződő alapvető eljárási jogok megsértése miatt szükséges.

[44] Az alperesi határozatban nem marasztalt jogsértés elbírálásával, a kereseti kérelmen való túlterjeszkedésével az eljáró bíróság a jövőre nézve korlátozta a felperesek védekezéshez való jogát.

[45] Az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegésnek minősül a Tpvt. 44. § (2) bekezdésének sérelme, nevezetesen az, hogy a határozattól egyértelműen elkülönülő jogsértés megállapításával az elsőfokú bíróság olyan kérdésben döntött elsőként, amelyet az alperes nem bíralt el.

[46] Mindezeket túl az elsőfokú bíróság tényállást állapított meg és jogi minősítést végzett a vevőfelosztás és árrögzítés vonatkozásában, amellyel túlterjeszkedett a hatáskörén, ezzel megsértette a Kp. 4. § (1) bekezdését.

[47] Az ítélet sérti a Kp. 86. § (4) bekezdését, mivel az új eljárásra adott iránymutatásban egy jelenleg előre nem látható, bizonytalan tartalmú, jövőben megállapítandó és bizonyítandó jogsértés vonatkozásában ad a Kp. 97. § (4) bekezdése alapján kötelező erejű iránymutatásokat.

[48] Szintén az ügy érdemére kiható eljárási szabályszegés a Kp. 90. §-ának sérelme, mert a törvényszék döntésében lényegében megváltoztatási jogot gyakorolt, amely versenyügyekben nem lehetséges.

[49] Nem volt jogilag elfogadható indoka a hangfelvétel készítése elutasításának, még akkor sem, ha esetleg tényleg nem lenne kötelező a kérelemnek megfelelő eljárás, mert az eljárási törvény részletszabályait az alapelvekkel és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmezni.

[50] A tanúvallomások hiteles rögzítése körében sérült az I-VI. rendű felperesek védekezéshez való joga.

[51] A törvényszék az ártatlanság vélelmét sértő módon értékelt bizonyítékokat, megsértve az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdését és az Alapjogi Charta 48. cikk (1) bekezdését.

[52] Az I-VI. rendű felperesek a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja körében előadták, hogy az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata szükséges amiatt, mert egyrészt az ítélet a kereseti kérelmen az alperesi határozatban nem marasztalt jogsértés elbírálásával túlterjeszkedett. Az ítélet anyagi jogi jogkérdésben a Kfv.II.37.385/2020. számú kúriai határozattól eltért, figyelemmel annak [88], [100] és [103] bekezdésére.

[53] Az ítélet eltért továbbá a Kúria Kfv.35.454/2022/6. számú határozata [31] bekezdésétől, mert a törvényszék olyan kérdésben döntött elsőként, amelyet az alperes határozata nem bírált el.

[54] A Cég1 2009-2010-es szerződése elévülésének jogellenes elutasítása szintén a Kfv.35.454/2022/6. számú kúriai határozat [31] bekezdésével ellentétes annyiban, hogy az ítélet nem tulajdonított bizonyító erőt annak a tanúvallomásnak, ami miatt az alperes elutasította az elévülés megállapítását. Az elsőfokú bíróság itt is olyan bizonyítékot bírált el először, amelyet az alperes eltérő jogi álláspontja miatt nem vizsgált.

[55] A támadott ítélet eltér a Kfv.I.37.207/2022/12. számú kúriai határozat [27] bekezdésétől az engedékenységi körében azzal, hogy arra alapítja a keresetösségi jog elutasítását, miszerint a hivatkozott jogszabályhely szerinti eljárás nem az alperes hatáskörébe tartozik. Ebben a körben a releváns tényállási elemek tekintetében fennáll az ügyszabotosság.

[56] A VII. rendű felperes felülvizsgálati kérelmében a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja szerint az ítélet azon rendelkező részét tartotta jogsértőnek, amelyben az alperest a VII. rendű felperes vonatkozásában új eljárás lefolytatására kötelezte a bíróság, valamint az ítélet indokolásának [80], [89], [108], [109], [112], [114], [115], [116], [131], [134], [135], [136], [137], [139], [157] és [158] bekezdéseiben rögzített megállapításokat. Kérte az ítélet indokolása ezen pontjainak hatályon kívül helyezését, egyebekben az ítélet hatályában fenntartását, míg harmadlagosan ezen pontok általa megjelölt módosítását. A felülvizsgálati kérelem befogadása körében a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab), ad) alpontjaira, valamint a 118. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozott.

[57] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja körében kifejtette, hogy az ítélet indokolásának a felülvizsgálati kérelemben kifogásolt bekezdései nem felelnek meg a Kúria vonatkozó joggyakorlata szerint megkövetelt feltételeknek, a törvényszék elmulasztotta figyelembe venni, hogy a kettős forgalmazási rendszer kizárólag vertikális relációban, az arra vonatkozó de minimis és vertikális csoportmentesítések alapján ítélandó meg. Ehhez képest az ítélet indokolása a kettős forgalmazási rendszert versenyjogilag horizontális relációban is

értékelendő jogviszonynak minősítette, de ennek értékelhető indokát nem adta. Ez pedig önmagában jogsértő, amely determinálja az alperes eljárásának tárgyát és tartalmát. Kifejtette, a bizonyítási mércét tévesen alkalmazta az ítélet, amelynek következtében a bizonyíték értékelés a megjelölt indokolási pontokban kirívóan logikátlan, észszerűtlen, iratellenes és néhol nyilvánvalóan önkényes.

[58] Az ítélet a továbbeladási árak meghatározása körében a VII. rendű felperes felelősségét az alkalmazandó anyagi jogszabályok téves alkalmazása révén állapította meg.

[59] Kifejtette, szükséges a Kúria iránymutatása abban a kérdésben, hogy az ítéleti érvelés szerint indokolt-e a kettős forgalmazási rendszert az eddigi joggyakorlat által a normatív szabályozásnak megfelelően követett vertikális versenyjogi értékelési keretrendszerből kiemelni, azokat a vertikális mellett vagy helyett horizontális, azaz versenytársak közötti kontextusban is vizsgálni. Ha igen, melyek azok a körülmények, amelyek a gyártó és a forgalmazó adott piaci magatartásait vertikális és horizontális minőségűnek determinálják.

[60] Azért is szükséges az egységes joggyakorlat kialakítása, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékoknak a nyilvánvaló logikai hibában szenvedő, észszerűtlen, iratellenes és önkényes, a versenyjogi ügyekben alkalmazandó ártatlanság vélelmét figyelmen kívül hagyó értékelésén alapuló bizonyítási mérce, valamint a bizonyítékok értékelésének ilyen elégtelensége ne válhasson hivatkozási alappá.

[61] Kifejtette, a felülvizsgálati kérelme befogadása szükséges az ítélet indokolásának általa kifogásolt pontjaiban megállapított jogsértések miatt is, amelyet mind az alperes eljárása során, mind pedig a törvényszék előtti perben konkrétan, bizonyítékkal alátámasztottan cáfolt. Alapvető eljárási jogai valószínűsíthető sérelmét eredményezi, hogy az ítéletnek a felülvizsgálati kérelemben kifogásolt pontjai a Kp. 97. § (4) bekezdésére tekintettel az új eljárásban kötik az alperest. Vagyis az alperes már nem vizsgálhatja újra a továbbeladási árak meghatározása körében a magatartását, és nem is értékelheti azt az ítéleti indokolástól eltérően, azaz végső soron megfosztja a VII. rendű felperest a megfelelő ellenbizonyítás és a jogsértést cáfoló érvelés lehetőségétől.

[62] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja körében kimutatta, hogy a felvetett jogkérdések túlmutatnak az egyedi ügyön különleges súlyukra tekintettel, az társadalmi jelentőséggel is bír. Ennek oka az, hogy országos szintű kettős forgalmazási rendszert érint az ügy, ahol kiemelt jelentőséggel bír az a tény, hogy az I-VI. rendű felperesek az egyetlen magyarországi nitrogéngyártók. A kúriai állásfoglalás nemzetgazdasági szempontból is meghatározó jelentőségű. Az alperes a valaha volt legnagyobb összegű bírságot szabta ki a felperesekre, amely az alapul szolgáló ügy társadalmi jelentőségét önmagában is alátámasztja.

[63] A Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja szerint azért befogadható a felülvizsgálati kérelem, mert a törvényszék a bizonyíték értékelési körben eltér a Kúria Kfv.II.37.762/2022/24. és Kfv.I.37.452/2023/3. számú ítéleteitől. Az ügyintézési határidő túllépése miatti jogkövetkezmény körében pedig az eltér a 4/2003. jogegységi határozattól, a Kfv.37.452/2023/3. számú ítélettől, illetve a Kfv.II.37.762/2022/24. számú ítélettől azzal, hogy az ügyintézési határidő túllépésnek az észszerű határidőn belüli eljárás követelménye sérelmét és ennek a bírság kiszabására vonatkozó hatása hiányát annak ellenére állapította meg, hogy elvégezte volna a jogegységi határozat négymozzanatos tesztjét.

[64] Az alperes a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott részének a hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárásra utasítását kérte. Hivatkozása szerint az ítélet megsértette a Tptv. 11. § (1) bekezdésében, az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésében és a versenyfelügyeleti eljárás megindításakor hatályos Tptv. 67. § (4) bekezdésében írt rendelkezéseket. Sértette továbbá a Kp. 78. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 263. § (1)

bekezdésében, a Kp. 78. § (2) bekezdésében és a 78. § (1) bekezdés alapján alkalmazandó Pp. 279. § (1) bekezdésében, 346. § (4) és (5) bekezdésében írt rendelkezéseket.

[65] A felülvizsgálati kérelem befogadhatósága körében a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab), ac) és ad) alpontjában írt rendelkezésekre hivatkozott.

[66] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja tárgyában kifejtette, a jogerős ítélet megváltoztatta az egységes és folytatólagos jogsértésekkel kapcsolatos magyar versenyjogi és bírósági gyakorlatot, amikor a magatartás-egység elfogadásához elvárta annak igazolását, hogy az egyes alkotórész magatartásokról a versenyhatóság külön-külön, egyesével bizonyítsa, hogy azok önállóan is versenyjogsértőek. E szétbontás egy olyan új követelmény, amely figyelmen kívül hagyja az egységbe foglalás eddig érvényesült, a magatartások valós gazdasági kapcsolata alapján kialakult követelményrendszert. A horizontális és vertikális kapcsolatrendszerben előforduló komplex magatartások értékelése még nem került a magyar bíróságok elé. Az ítélet egy olyan új és megfogalmazásában általános érvényességre igényt tartó megközelítést alkalmazott, amely nincs összhangban sem a hazai, sem az uniós gyakorlattal és károsan hat a verseny hatékony védelmére.

[67] Szükséges a legfőbb bírói szerv állásfoglalása az egységes jogsértések megállapíthatósági követelményeivel kapcsolatban. Azt kell rögzíteni, hogy a vertikális magatartások is egységbe foglalhatók horizontális magatartással együttes elbírálás végett, ha kimutatható a szerves kapcsolat a magatartások között, amely vegytiszta horizontális viszonyokban is elegendő az egységbe foglaláshoz. Ha ennek rögzítésével a Kúria egy kiforrott jogelvet alkalmazna, a tényállás sajátosságai miatt ez joggyakorlat továbbfejlesztésnek minősülne.

[68] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont körében hangsúlyozta, az Alaptörvényből és a Tptv. preambulumból is következik, hogy a versenykorlátozó magatartások tilalmát rögzítő rendelkezés értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatos kérdés a jogrend különleges súlyú kérdése, amely megválaszolása a versenyjogi védelmen keresztül a vállalkozások működését, a gazdasági hatékonyságot és így közvetetten a társadalom egészét is érinti.

[69] Az ítélet a jogsértés egységként történő értékelésével kapcsolatban nem csak a Tptv. 11. § (1) bekezdésének értelmezésétől tér el, hanem az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdésétől is. Az uniós jogból is következik, hogy egységes és folyamatos jogsértést a feltárt körülmények és bizonyítékok egészére tekintettel lehet megállapítani, nem pedig egymásra tekintet nélküli független értékelése útján. Ha azonban a Kúria nem értene egyet az uniós jog alperes által azonosított tartalmával, úgy előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését indítványozta e kérdéskörben.

[70] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja körében az ügy érdemére kiható súlyos eljárási szabályszegésnek tartja, hogy a törvényszék megfosztotta bizonyító erejétől az alperesi érdekelt és a Cégl beismeréseit. Az ügy érdemére kiható súlyos eljárási szabálysértésként jelölte meg az egykorú iratok hiányának iratellenes állítását és a vélt hiány önálló bizonyítékként történő értékelését. Szintén ekként jelölte meg a tanúvallomások egészének általános jellegű elvetését azzal az indokkal, hogy azok belső és külső ellentmondásokat tartalmaztak ahelyett, hogy a törvényszék tényként vizsgálta volna meg, hogy van-e valójában bármilyen ellentmondás a vallomások között, és annak alapján esetenként is indokolással ellátva döntötte volna el, hogy mit fogadott el bizonyított tényként és mit nem. E körben a felülvizsgálati kérelem érdemi részében arra is kitért, hogy a bizonyíték értékelések nélkülözik a megfelelő indokolást, iratellenesek és részben ellentmondóak, részben pedig kirívóan okszerűtlenek. Arra hivatkozott az alperes, hogy nem a bizonyítékok felülmérlegelését kéri, hanem az indokolás hiányára vagy indokolás esetében a

bizonyítékok értékelésében megjelenő lényeges, az ügy érdemére kiható jogszabálysértésekre kívánt rámutatni.

[71] Az alperesi érdekelt felülvizsgálati kérelmében a támadott ítéletnek a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alapján történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását kérte. A befogadás körében a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) ac) alpontjaira és b) pontjára hivatkozott.

[72] Kifejtette, a jogerős ítélet eltért az egységes és folyamatos jogsértés koncepciója kapcsán kialakult magyar és uniós joggyakorlattól; eltért a cél szerinti és hatás alapú versenykorlátozás kapcsán kialakult magyar és uniós joggyakorlattól; eltért az engedékenységi kérelmező és az egyezségi eljárásban résztvevő nyilatkozatainak bizonyítékként való értékelése kapcsán kialakult magyar és uniós joggyakorlattól.

[73] Az alperes határozata egyetlen, versenykorlátozó célú, komplex, egységes és folyamatos jogsértés miatt marasztalta a felpereseket, az alperesi érdekeltet és a Céglt. A jogsértés a beszerzési források közötti választás lehetőségének korlátozására, a vevők felosztására és az eladási árak meghatározására irányult. Az átfogó terv, amely a vizsgált magatartásokat jogilag egységes, folyamatos jogsértéssé kovácsolja össze a "péti termék, péti termékkel nem versenyezhet" elv volt, azaz a magyar műtrágyával szemben ne versenyezzenek a felek. Ahhoz azonban, hogy a vizsgált magatartásokat egyetlen egységes jogsértésnek lehessen minősíteni, egyrészt szükséges egy objektív oldal léte, az, hogy a megbeszélések tárgya ugyanaz legyen, ugyanarra az időszakra vonatkozzon, és a cselekményeket a közös cél kösse össze. Másrészt pedig szükséges egy szubjektív oldal megléte, mely arra vonatkozik, hogy a résztvevőknek tudatában kellett lenniük, hogy egy szélesebb körű egyeztetési folyamat részesei.

[74] Az ítélet, habár megerősíti, hogy "a stratégiai keretszerződéseket kiegészítő szóbeli (titkos) magatartáselemek (megállapodások) a helyszíni kutatás során lefoglalt emailekben sok helyen közvetlenül, expressis verbis megjelennek (így a kiemelt „péti áru péti áruval nem versenyez” elv is)", de az egységes, folyamatos jogsértésként való minősítésre nem látott lehetőséget.

[75] Az alperesi érdekelt a kialakult joggyakorlattól való eltérést azoknak a jogi teszteknek a téves azonosításában és hibás alkalmazásában látja, amelyek bármely bizonyíték-értékelésnek az előkérdései és emiatt szükségképpen jogszabálysértővé és felülbírálandóvá teszik az ítéletet.

[76] Kifejtette, az átfogó terv megállapíthatósága kapcsán irreleváns, hogy a közös cél esetlegesen vertikális, önmagában nem fekete listás kikötésre is kiterjed-e. Az eljáró bíróság az átfogó terv megállapíthatóságát attól tette függővé, hogy a marasztalt vállalkozások között vertikális vagy horizontális kapcsolat áll-e fenn és olyan közös cél elérésére vonatkozik-e az átfogó terv, amely tartalmazhat olyan elemet is, amely (elméletileg) vertikális, nem fekete listás kikötésként minősülhet(ne). A törvényszéki álláspont szerint tehát hiába is állapítható meg a vevő-felosztásra irányuló megállapodás, hiába is minősül ebben a tekintetben cél szerintinek a versenykorlátozás, ez azért nem elegendő az egységes és folyamatos jogsértés kapcsán releváns átfogó terv megállapításához, mivel az importkorlátozás, ami perrendtartásszerűen megállapíthatóan szintén része volt a felek közös céljának, elméletileg lehet(ne) nem fekete listás, vertikális versenykorlátozás is.

[77] Az alperesi érdekelt ezzel szemben azzal érvelt, hogy mind a magyar, mind az uniós joggyakorlatban számos példa hozható fel arra, hogy pusztán vevőfelosztást/piacfelosztást célzó, illetőleg a piacfelosztással rendszerint együtt járó árörögzítésre is kiterjedő megállapodásrendszerek kapcsán megállapítható volt az átfogó terv fennállta és az egységes és folyamatos jogsértés. Súlyosan sértette az egységes és folyamatos jogsértés anyagi jogi

fogalmát az ítélet azzal, hogy az átfogó terv megállapíthatóságát attól tette függővé, hogy az elérni kívánt közös célok mindegyike cél szerinti versenykorlátozást valósítson meg.

[78] Szintén ellentétes a kialakult joggyakorlattal az a megközelítés, amely szerint az egységes és folyamatos jogsértés minősítés megdől, ha az abba bevont magatartáselemek bármelyikéről a felülvizsgálat során a bíróság megállapítaná, hogy az önmagában nem volna jogszabálysértő. E körben utalt az EUB Scania-ügyben (2024. február 1-jén) hozott ítéletére, amely azt erősíti, hogy az egységes és folyamatos jogsértések kapcsán nagy jelentősége van az önmagában is céljában versenykorlátozó átfogó terv bizonyításának, továbbá annak, hogy mely magatartások illeszkednek ennek az átfogó tervnek a keretébe. A helyes jogi teszt annak vizsgálata lett volna, hogy az egyes magatartáselemek – az importkorlátozás is – a céljában versenykorlátozó átfogó terv keretébe illeszkednek-e.

[79] Hangsúlyozta, nem bizonyítékértékelési aspektusokat taglal, hanem a joggyakorlatban kiforrott alapelvek hibás és ezáltal jogszabálysértő alkalmazására vonatkozik érvelése.

[80] Utalt mindemellett az EUB Del Monte ügyben hozott döntése indokaira és az AT.40469 – DENON & MARANTZ (2018) bizottsági ügyre párhuzamot vonva jelen üggyel.

[81] A jogerős ítélet eltért a Kúria Kfv.II.37.762/2022/24. számú döntésében megerősített joggyakorlattól, amikor mesterségesen izolálta a marasztalással érintett egységes és folyamatos jogsértés keretében összekapcsolódó egyes magatartáselemeket és a vertikális korlátozásokként is értelmezhető elemek önálló értékelését követeli meg. Ez a megközelítés teljességgel figyelmen kívül hagyja, hogy a cél szerinti versenykorlátozások megítélése kapcsán a gazdasági környezetet és az érintett piac vagy piacok működésének tényleges feltételeit is figyelembe kell venni.

[82] Kitért arra is, hogy az ítélet az alperesi érdekelt engedékenységi nyilatkozatának és a Cég1 egyezségi nyilatkozatának az értékelése során a kialakult versenyjogi joggyakorlattal és a Kúria közzétett határozatával ellentétes álláspontot fogadott el. A bizonyítási mércét a bíróság tévesen

megszorítóan értelmezte, nem az engedékenységi státusznak és nem is az egyezségi eljárásban való részvételnek, hanem a beismerés tényének van jogi jelentősége, amellyel a jogalany jogsértés elkövetését ismeri be, azaz önként önmagára jogilag hátrányos tény- és jogállítást tesz. Az alperesi érdekelt engedékenységi nyilatkozatában foglaltakat pedig a Cég1 is beismerte. Az uralkodó joggyakorlattól való megalapozatlan és indokolatlan eltérésként tekinti az alperesi érdekelt, hogy a bírósági ítélet a Cég1 beismerő nyilatkozata bizonyító erejének feltételéül szabja, hogy más tanúvallomás vagy írásos bizonyíték azt megerősítse.

[83] Súlyosan jogsértő az elsőfokú bíróságnak az a megközelítése, hogy a korabeli, írásos bizonyítékoknak az ügyben általánosságban kiemelt jelentőséget tulajdonított és minden más bizonyítási eszközt (kirívóan okszerűtlen indokok alapján) csak annyiban fogadott el, amennyiben azok a korabeli, írásos bizonyítékokkal egybevágnak.

[84] Előadta, az általa megfogalmazott jogkérdések a magyar versenyjog legalapvetőbb kérdéseit érintik, így azok világos és végleges megválaszolásához jelentős társadalmi érdek fűződik. Álláspontja szerint a jogerős ítéletben a jogi tévedések olyan mértékűek, hogy ezek meggyökeresedése esetén a magyar versenyjogi joggyakorlat nem tudna összhangban lenni az uniós joggal, ami pedig Magyarország részéről az uniós jog megsértését jelentené és az ezzel kapcsolatos uniós jogi jogkövetkezményekkel járhatna. A legveszélyesebb kartellekkel szembeni manifeszt módon téves jogi megközelítés rögzülése a joggyakorlatban jelentős társadalmi károkat okozhat, a társadalom széles körét érintheti. A versenyjogi szabályok felpuhítása össztársadalmi jóléti veszteséget eredményezhet.

[85] Szükségesnek tartotta előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését is azon kérdésekre, hogy úgy kell-e értelmezni az EUMSZ. 101. cikkét, hogy azzal

összeegyeztethetetlen az a tagállami bírósági jogértelmezés, amely az EUMSZ. 101. cikke egységes megsértésének megállapításához a versenyhatóságtól annak bizonyítását várja el, hogy az abban részt vevő vállalkozások között egy olyan átfogó terv alakuljon ki, mely valamennyi, a versenyhatóság által az egységes jogsértés részelemének tekintett cselekményre/magatartásra kifejezetten kiterjed, azaz nem elegendő, ha az érintett vállalkozások a tárgyukban, személyi körükben és időbeliségükben összekapcsolódó cselekmények/magatartások egy (versenykorlátozó) célra irányulását a körülményekből (is) érthetik vagy azt érteniük kell és az ezzel kapcsolatos kockázatokat vállalják. Indítványozta azon kérdés feltevését is, hogy úgy kell-e értelmezni az EUMSZ. 101. cikkét, hogy azzal összeegyeztethetetlen az a tagállami bírósági jogértelmezés, amely az EUMSZ. 101. cikke egységes (és folyamatos) megsértésének megállapításához a versenyhatóságtól annak bizonyítását várja el, hogy valamennyi, a versenyhatóság által az egységes jogsértés részelemének tekintett, a tárgyában, személyi körében és időbeliségében összekapcsolódó cselekmény/magatartás célja szerint versenykorlátozónak minősül, méghozzá önmagában állóan, azaz minden esetben a többi kapcsolódó cselekménytől/magatartástól függetlenül is. Összeegyeztethető-e az EUMSZ. 101. cikkével az a jogértelmezés, mely több különböző cselekményt csak akkor enged meg egységes (és folyamatos) jogsértésként egyben és együttesen értékelni, ha valamennyi ilyen cselekmény/magatartás versenykorlátozó célú és ekként eleve kizárja az egységes minősítés lehetőségéből az (önmagukban, izoláltan vizsgálva) ténylegesen vagy potenciálisan versenykorlátozó hatású magatartásokat, illetve az (önmagukban, izoláltan vizsgálva) nem önálló versenyjogi jogsértést megvalósító magatartásokat.

[86] Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ. 101. cikkét, hogy azzal összeegyeztethetetlen az a tagállami bírósági jogértelmezés, amely az engedékenységi kérelmező jogsértést beismerő nyilatkozatának nem tulajdonít bizonyító erőt abban az esetben, ha az engedékenységi kérelmezővel szemben a kartellben résztvevő másik vállalkozás, a kartellmegállapodást biztosító kötbérfizetési kötelezettség érvényesítése iránt pert indít, mondván, hogy ilyen esetben az engedékenységi kérelmezőnek a jogsértés feltárásán túl érdekében áll az ellene indult pertől is "szabadulni".

[87] Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ. 101. cikkét, hogy azzal összeegyeztethetetlen az a tagállami bírósági jogértelmezés, amely az engedékenységi kérelmező jogsértést beismerő nyilatkozatának csak annyiban tulajdonít bizonyító erőt, amennyiben azt a versenyfelügyeleti eljárásban beszerzett és feltárt tanúvallomások vagy korabeli (írással) bizonyítékok megerősítik, ezáltal például kirekesztve az engedékenységi nyilatkozatot megerősítő bizonyítékok köréből más eljárás alá vont független és önkéntes, az engedékenységi kérelmező nyilatkozatával egybecsengő nyilatkozatokat (más engedékenységi kérelmező vagy egyezségi eljárásában résztvevő nyilatkozatát).

[88] Úgy kell-e értelmezni az EUMSZ. 101. cikkét, hogy azzal összeegyeztethetetlen az a nemzeti bírósági jogértelmezés, amely az egymással mind horizontális, mind vertikális viszonyban álló vállalkozások közötti, a vertikális viszonyrendszerükben megjelenő korlátozásokat csak és kizárólag a vertikális versenykorlátozó megállapodásokra irányuló jogszabályi rendelkezések és ítélkezési esetjog alapján kívánja értékelni abból a szempontból, hogy az adott versenykorlátozás célja vagy hatása alapján sérti-e a tilalmakat, még akkor is, amikor maga a nemzeti bíróság bizonyítottan látja ugyanezen vállalkozások között ugyanazon időszakban és ugyanazon termékekre és piacokra vonatkozó, a felek közötti horizontális versenyviszonyban megvalósuló versenykorlátozó célú jogsértést (piacfelosztást és árörögzítést)?

[89] Végezetül véleménye szerint indokolt feltenni az EUB felé azt a kérdést, hogy úgy kell-e értelmezni az EUMSZ. 101. cikkét, hogy azzal összeegyeztethetetlen az a nemzeti

bíróági jogértelmezés, amely az adott tagállamba irányuló import korlátozását célzó megállapodások rendszerét, amely tehát alkalmas arra, hogy az adott tagállam területét az adott termékek vonatkozásában a többi tagállamtól izolálja és ezzel a közös piacot mesterségesen megossza, nem tekinti célja szerint versenykorlátozó megállapodásnak és elvárja a versenyhatóságtól az adott importkorlátozó megállapodások versenykorlátozó hatásainak bizonyítását.

A Kúria döntése és jogi indokai

[90] A felülvizsgálati kérelmek befogadása nem indokolt.

[91] A Kp. 117. § (4) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt – a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével – indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[92] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés miatt indokolt.

[93] A Kúria a felülvizsgálati kérelmeket a peres felek befogadási kérelmeiben megjelölt indokok mentén, a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta, és megállapította, hogy a befogadás feltételei nem állnak fenn.

[94] A felülvizsgálati bíróság mindenekelőtt azt hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bíróági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia.

[95] Jelen ügyben a Kúria kiemelten hangsúlyozza, önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére való hivatkozás, az, hogy a fél nem ért egyet annak indokaival, még nem alapozza meg a befogadást.

[96] A Kúria befogadás körében történő döntéshozatal során az ügy érdemében hozott ítélet jogszerűségét nem vizsgálhatja, kizárólag azt, hogy a felülvizsgálati kérelem/kérelmek befogadása a jogszabály által meghatározott valamely okból indokolt-e. Ezen vizsgálat során a felülvizsgálati bíróság az alábbi megállapításokra jutott.

[97] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása – a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont – érdekében a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria még nem foglalt állást,

feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdés vonatkozásában a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[98] Alapot adhat a felülvizsgálatra az is, ha a jogerős határozat által felvetett elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat ugyan kialakult és egységes, annak követése azonban a körülmények változására tekintettel már nem támogatható.

[99] A Kúria ezen befogadási okot a 7/2023. Jogegységi határozatában értelmezte és a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja első fordulata körében kifejtette, konjunktív feltételként kell vizsgálni egyrészt azt, hogy az adott elvi jelentőségű jogkérdésben a Kúria közzétett határozatában korábban már állást foglalt-e, másrészt pedig azt is, hogy a felvetett jogkérdésben vannak-e olyan eltérő bírói döntések, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat széttartó lenne, annak egysége – ellentétes jogértelmezés miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült vagy ennek veszélye áll fenn.

[100] Ezen jogegységi határozatából levezethető, hogy a joggyakorlat egysége biztosításán alapuló befogadásnak a Kúria elvi tartalmú, BHGY-ben közzétett iránymutatásának hiánya mellett további, konjunktív feltétele, hogy a felvetett jogkérdésben legyenek olyan eltérő bírói döntések, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat széttartó, annak egysége – ellentétes jogértelmezés miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült vagy ennek veszélye áll fenn.

[101] Önmagában tehát az a körülmény, hogy a Kúria egy adott jogkérdésben még nem foglalt állást, nem elegendő a felülvizsgálati kérelem befogadásához, mivel amíg az alsóbb fokú bíróságok a felmerült jogkérdésben döntenek és a döntéseik között nincs eltérés az egyes jogszabályok értelmezése és alkalmazása kapcsán, addig a joggyakorlat egységének biztosítása nem kívánja meg feltétlenül a Kúria iránymutatását. Széttartó alsóbb fokú bírósági döntések nélkül az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata nem indokolható a joggyakorlat egységének biztosítására hivatkozással.

[102] A Kúria rámutat, a felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felek e befogadási ok körében kifejtett érvei nem jelölnek meg olyan, a felvetett jogkérdésekben eltérő bírói döntéseket, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat széttartó lenne, arról a Kúriának sincs tudomása, így az első fordulat szerinti befogadást nem találta indokoltnak. A Kúria e pontnál utal arra, hogy a határozatok közötti, jogkérdésben való ellentmondás esetén a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontjának első fordulatára vagy a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontjára lehet hivatkozni a felülvizsgálati kérelemben. A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont első fordulata szerinti befogadási ok az alsóbb fokú bíróságok által hozott határozatok között jogkérdésben való eltérés folytán állapítható meg. Abban az esetben azonban, ha a Kúria által már közzétett határozattól tér el jogkérdésben a felülvizsgálattal támadott döntés, a befogadást nem az aa) alpont, hanem a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapozhatja meg.

[103] Az alperesi érdekelt hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet eltért az egységes és folyamatos jogsértés koncepciója kapcsán kialakult magyar és uniós joggyakorlattól; eltért a cél szerinti és hatás alapú versenykorlátozás kapcsán kialakult magyar és uniós joggyakorlattól; eltért az engedékenységi kérelmező és az egyezségi eljárásban résztvevő nyilatkozatainak bizonyítékként való értékelése kapcsán kialakult magyar és uniós joggyakorlattól, azonban ilyen eltérő, konkrét alsóbb fokú döntésekre ő sem hivatkozott.

[104] Mindemellett az alperesi érdekelt maga utalt arra, hogy a kialakult joggyakorlattól való eltérést azoknak a jogi teszteknek a téves azonosításában és hibás alkalmazásában látja, amelyek bármely bizonyíték-értékelésnek az előkérdései és emiatt szükségképpen jogszabálysértővé és felülbírálandóvá teszik az ítéletet.

[105] Azon általános hivatkozása sem alapozhatja meg a befogadást ezen aa) alpontra alapítva, hogy mind a magyar, mind az uniós joggyakorlatban számos példa hozható fel arra, hogy pusztán vevőfelosztást/piacfelosztást célzó, illetőleg a piacfelosztással rendszerint együtt járó árörögzítésre is kiterjedő megállapodásrendszerek kapcsán megállapítható volt az átfogó terv fennállta és az egységes és folyamatos jogsértés addig, amíg ilyen eltérő tartalmú elsőfokú bírói döntéseket nem tár a Kúria elé és ilyen döntésekről a Kúriának sincs tudomása.

[106] A Kúria továbbá vizsgálta a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont második fordulata szerinti befogadás lehetőségét is, amely szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a joggyakorlat továbbfejlesztésének biztosítása miatt indokolt.

[107] Az ezen befogadási okot megjelölő VII. rendű felperes kifejtette, hogy a jogerős ítélet megbontja a joggyakorlat egységét azzal, hogy annak általa kifogásolt konkrét pontjai nem felelnek meg a Kúria által megkövetelt feltételeknek, a törvényszék elmulasztotta figyelembe venni, hogy a kettős forgalmazási rendszer kizárólag vertikális relációban, vertikális csoportmentesítés alapján ítélandó meg. Ezzel szemben az ítélet a horizontális relációban is értékelendő jogviszonyként vizsgálta a kettős forgalmazási rendszert. További érve szerint a törvényszék a bizonyítási mércét tévesen alkalmazta, a bizonyíték értékelése kirívóan logikátlan, észszerűtlen, iratellenes és néhol önkényes.

[108] Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen ezen befogadási ok tekintetében hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet megváltoztatta az egységes és folytatódó jogsértésekkel kapcsolatos magyar versenyjogi és bírósági gyakorlatot, amikor a magatartásegység elfogadásához elvárta az egyes magatartások önálló jogsértőként történő igazolását a hatóságtól. Állítása szerint ez a szétbontás olyan új követelmény, amely figyelmen kívül hagyja a magatartások valós gazdasági kapcsolata alapján kialakult követelményrendszert. Ugyanakkor maga is állította, tudomása szerint a perbeli üggyel – horizontális és vertikális kapcsolatrendszerben – analóg tényállású helyzet nem került a bíróságok elé. Mindemellett az új ítéleti megközelítés nincs összhangban sem a nemzeti, sem az uniós joggyakorlattal.

[109] Az alperesi érdekelt hangsúlyozta, hogy az alperes határozata egyetlen, versenykorlátozó célú, komplex, egységes és folyamatos jogsértés miatt marasztalta a felpereseket, az alperesi érdekeltet és a Cégl't. Ahhoz azonban, hogy a vizsgált magatartásokat egyetlen egységes jogsértésnek lehessen minősíteni szükséges egy objektív oldal léte, az, hogy a megbeszélések tárgya ugyanaz, ugyanarra az időszakra vonatkozik, és a cselekményeket a közös cél köti össze. Másrészt pedig szükséges egy szubjektív oldal megléte, mely arra vonatkozik, hogy a résztvevőknek tudatában kellett lenniük, hogy egy szélesebb körű egyeztetési folyamat részesei.

[110] A Kúria kiemeli, a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontban megfogalmazott befogadási ok második fordulata pontosan azt jelenti, hogy a legfőbb bírói szerv a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha egy elvi kérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, de e gyakorlat követése a továbbiakban változatlan formában már nem támogatható. Ennek a befogadási oknak az alkalmazása különösen akkor indokolt, ha megváltoznak a jogszabállyal érintett társadalmi, gazdasági viszonyok, vagy a már értelmezett jogszabályhoz kapcsolódó egyéb jogszabályokban következnek be olyan változások, amelyek visszahatnak az alkalmazandó normára és kétségesse teszik, hogy a meglévő iránymutatások továbbra is fenntarthatóak lehetnek.

[111] Ennek ellenére az alperes és az alperesi érdekelt pontosan arra hivatkozik, hogy a jogerős ítélet megy szembe a nemzeti és uniós – és követendő – korábbi gyakorlattal. Érvelésük szerint az új ítéleti megközelítés nincs összhangban a kialakult joggyakorlattal olyan kérdésekben, amelyek bírói mérlegelés tárgyát képezik. Mindemellett bár az alperes azt

állította, hogy korábbi gyakorlatot bontó az új megközelítés, azonban e körben nem jelölte meg, hogy a felvetett jogkérdésben melyek azok az eltérő bírói döntések, amelyek arra világítanak rá, hogy a bírói gyakorlat széttartó lenne (valójában a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont első fordulata) illetve amelyek alapján annak egysége – ellentétes jogértelmezés miatt – a támadott jogerős ítélet folytán sérült vagy ennek veszélye áll fenn. Az alperes eltérő gyakorlata, az általánosságban megjelölt verseny hatékony védelme a felülvizsgálati kérelem befogadására nem ad okot.

[112] A Kúria megítélése szerint sem az ítélet, sem a VII. rendű felperes, az alperes és alperesi érdekelt felülvizsgálati kérelme nem vetett fel olyan, az ügy érdemét adó elvi jelentőségű jogkérdést, amellyel kapcsolatban a bírói gyakorlat nem egységes, illetve nem valószínűsíthető, hogy jelen ügy kapcsán a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, a jogegység megbomlásának a veszélye állna fenn, ilyet a Kúria nem tárt fel jelen ügyben.

[113] A felülvizsgálati kérelmek egy része a hatóság, más része a bíróság bizonyíték értékelését sérelmezte. Ugyanakkor a felülvizsgálati kérelem befogadhatóságával összefüggésben a kúriai gyakorlat egységes abban, hogy a bizonyítékok mérlegelését támadó felülvizsgálati kérelem befogadására elvi jellegű jogkérdés megjelölése hiányában a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján nem kerülhet sor (Kfv.III.37.038/2022/2., Kfv.V.37.085/2024/5.).

[114] A Kúria anélkül, hogy az ügy érdemében állást foglalna, a felülvizsgálati kérelmek befogadhatósága körében rögzíti, az, hogy a határozat szerinti komplex jogsértés egyes horizontális és vertikális elemeit hogyan értékeli a bíróság, az esetről-esetre, tényállástól függően és nem általánosságban vizsgálandó. A stratégiai együttműködési rendszer elemeit sem kizárólag külön-külön értékelte az eljáró bíróság, hanem annak komplex vizsgálatát is górcső alá vette hangsúlyozva, hogy az egyes jogsértések célját és ekként az átfogó tervet kétséget kizáróan nem találta bizonyítottnak. Ennek indokait pedig részletesen bemutatta a jogerős ítélet, a bírói mérlegelés felülvizsgálatára okot nem látott a Kúria a felülvizsgálati kérelmek alapján.

[115] A Kúria mindezekre figyelemmel a felülvizsgálati kérelmek befogadását a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján nem találta indokoltnak.

[116] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontja szerint a felülvizsgálati kérelem befogadásának akkor van helye, ha a felmerült elvi jogkérdés az egyedi ügyön túlmutató jelentőséggel bír vagy a társadalom szélesebb körére bír jogi hatással. A befogadás viszont ezekben az esetekben is csak akkor indokolt, ha a Kúria az adott jogkérdésben korábban még nem foglalt állást (Kfv.I.37.471/2023/2., Kfv.II.37.590/2023/2.; Kfv.II.37.596/2023/2.; Kfv.VII.45.059/2023/2.; Kfv.VII.45.115/2023/3.).

[117] A Kúria jogegységi feladatellátási funkciójából eredően a felvetett jogkérdés különleges súlyát, illetve társadalmi jelentőséget is jogi és nem – például – gazdasági szempontból kell értékelni.

[118] A felvetett jogkérdésnek a társadalom szempontjából akkor van különleges súlya, ha annak értelmezéséről a Kúria korábban még nem foglalt állást, és az elvi jogkérdés túlmutat a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős határozaton például az esetek nagy száma, vagy akár mintaperben hozott jogerős határozat miatt. Ha olyan jogkérdés értelmezését kéri a Kúriától, amely megválaszolása annak csekély jelentősége vagy kisszámú előfordulása folytán nem érinti a jogegységet, nem indokolt a felülvizsgálati kérelem befogadása a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjára alapítottnak.

[119] A Kúria szerint jelen ügy a peres feleken kívüli jogalanyok széles körét sem közvetett, sem közvetlen módon nem érinti, rájuk nincs kihatással.

[120] A felülvizsgálati kérelmek a jogkérdés különleges súlyát, illetve társadalmi jelentőségét azzal kívánták alátámasztani, hogy egyrészt az Alaptörvény M) cikk (2) bekezdéséből és a Tpv. preambulumból következik, hogy a versenykorlátozó magatartások tilalmát rögzítő rendelkezés értelmezésével összefüggő jogértelmezési kérdések a jogrend különleges súlyú kérdése, amely a vállalkozások működését, a gazdasági hatékonyságot és ezáltal a társadalom egészét érinti. Érveltek azzal is, hogy az I-VI. rendű felperesek Magyarország egyetlen műtrágya gyártói, a tényállás országos szintű kettős forgalmazási rendszert érint és az alperes a valaha volt legnagyobb összegű bírságot szabta ki. Mindemellett a I-VI. rendű felperesek az általuk a felülvizsgálati kérelemben nevesített, különleges súlyúnak ítélt jogkérdésekből – megismételt eljárás iránymutatása, kettős forgalmazás jogszerű versenyjogi megítélése, forgalmazási modell megítélése, engedékenységi szabályok betartatása – vezették le annak egyedi ügyön túlmutató jellegét.

[121] A Kúria kiemeli, nem elegendő egy vagy több különleges súlyú jogkérdés felvetése a felülvizsgálati kérelemben a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont szerinti befogadáshoz. Az is szükséges – és ezt kell vizsgálni a befogadás körében – hogy az a jogkérdés az egyedi ügyön túlmutató jelentőséggel vagy a társadalom szélesebb körére jogi hatással bírhat-e.

[122] E tekintetben hangsúlyozza, hogy egy adott piaci szektor volumene, a gazdasági hatékonyságra és a verseny védelmére történő általános hivatkozás önmagában nem támasztja alá, hogy az adott jogkérdés a társadalom és a jogalanyok széles körét érinti. A döntésben a felperesekkel szemben kiszabott közigazgatási bírság a társadalom szélesebb körének érintettségét nem alapozza meg. Ha a Kúria elfogadná e körben a kérelmek érvelését, az azt eredményezné, hogy külön vizsgálat nélkül valamennyi versenyügy befogadásáról kellene döntenie.

[123] Az sem alapozza meg az ab) alpont szerinti befogadást, hogy az alperes gyakorlatára milyen meghatározó befolyást gyakorolna a Kúria döntése, mert ebben az esetben bármely hatóság érvelhetne ezzel felülvizsgálati kérelmében.

[124] Az adott ügyben megállapított tényállás mellett a megismételt eljárásra adott iránymutatás körében felhívott indokok, illetve az engedékenység megadására vonatkozó szabályok betartatása körében kifejtett felperesi érvek sem lehetnek kihatással a társadalom széles körére, ezen hivatkozások legfeljebb az ad) alpont szerinti befogadást tehetik lehetővé, ezen elvi jogkérdések azonban nem támasztják alá, hogy azok túlmutatnának a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős határozaton.

[125] Az alperesi érdekelt azon hivatkozása, amely szerint a jogerős ítéletben a jogi tévedések olyan mértékűek, hogy azok meggyökeresedése esetén a magyar versenyjogi joggyakorlat nem tudna összhangban lenni az uniós joggal, ami pedig Magyarország részéről az uniós jog megsértését jelentené és az ezzel kapcsolatos uniós jogi jogkövetkezményekkel, akár kötelezettségszegési eljárások megindításával járna, feltételezéseken alapuló olyan érv, amely a Kúria eljárását nem teheti indokolttá.

[126] A Kúria továbbá nem észlelte a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogkérdések tömeges számban történő előfordulását sem, ezért a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpontjára alapított befogadás nem indokolt.

[127] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont szerint a Kúria a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata az EUB előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége miatt indokolt.

[128] A Kúria előzetes döntéshozatali eljárást csak abban az esetben kezdeményez, ha a teljesülnek az EUB C-283/81. számú, CILFIT ügyben hozott ítélet 21. pontjában megfogalmazott követelmények. E szerint a bíróság mellőzi az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését akkor, ha a kérdés nem releváns, azaz a kérdésre adott válasz nem

befolyásolhatná érdemben a jogvita megoldását; ha a felmerült kérdés lényegében megegyezik egy hasonló esetben már előzetes döntés tárgyát képező kérdéssel, az EUB-nak a szóban forgó jogkérdést megoldó kialakult ítélkezési gyakorlata van, illetve ha az uniós jog helyes alkalmazása olyan nyilvánvaló, hogy az a felvetett kérdés megoldásának módját illetően minden észszerű kétséget kizár.

[129] Önmagában az, hogy az adott ügy érint uniós jogot, nem elegendő a befogadás indokoltságához. Mindemellett az alperes e körben is azzal érvelt, hogy az EUMSZ 101. cikk (1) bekezdését sérti, hogy a jogerős ítélet nem az egységes és folyamatos jogsértésnek a bizonyítékok egészére tekintettel történő, hanem az egyes jogsértések független értékelésével vizsgálta. Az alperes kizárólag abban az esetben indítványozta előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését, ha a Kúria nem ért egyet ezen jogértelmével.

[130] Ha valamely fél nem ért egyet a tagállami bírói jogértelmezéssel, az még nem teszi indokolttá előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését. Az alperesi érdekelt által feltenni indítványozott kérdések, amelyek a tagállami bírói jogértelmezés uniós joggal való összhangjára vonatkoznak kizárólag az EUMSZ. 101. cikkének értelmezése körében az EUB előzetes döntéshozatali eljárásának szükségességét nem indokolják. Az EUMSZ. 267. cikke szerinti előzetes döntéshozatali eljárásban ugyanis az EUB hatásköre a Szerződések értelmezésére és az uniós intézmények, szervek vagy hivatalok jogi aktusainak érvényességére és értelmezésére terjed ki. Az indítvány nem vonatkozhat a nemzeti jogra vagy az alapjogvitában felmerült ténybeli problémákra.

[131] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti befogadási okot a felülvizsgálatot kérő félnek a Kp. 117. § (4) bekezdése alapján a befogadhatóság körében, annak szempontjait érintően meg kell indokolnia. Az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés esetén a Kp. 117. § (4) bekezdése alapján a kérelmezőnek azt kell bemutatnia, hogy az eljárási szabályszegés a konkrét ügy érdemére kihatással volt, továbbá, hogy annak ténybeli alapja kétséget ébreszt a jogerős határozat helytállósága tekintetében oly mértékben, hogy az további érdemi vizsgálat nélkül nem megítélhető [Kfv.II.38.030/2021/2., Kfv.VII.45.269/2022/2., Kfv.I.35.472/2022/3.; Kfv.II.37.690/2023/2., Kfv.V.37.555/2024/2.].

[132] A Kúria kiemelten hangsúlyozza, a felülvizsgálati kérelemben ezen okra hivatkozó felet a befogadási ok indokainak előadása körében terheli kötelezettség, amely indokolási kötelezettség a felülvizsgálati eljárás szakaszainak elkülönülése miatt nem teljesíthető sem mindösszesen jogszabályhelyek megjelölésével, sem csupán csak a felülvizsgálati kérelem érdemi indokaira való utalással.

[133] A Kúria csak a befogadás keretei között mozoghat, azt vizsgálva, hogy sérülhettek-e a kérelem előterjesztőjének megjelölt alapvető eljárási jogai, illetve a kérelem alapján észlelhető-e az ügy érdemére kiható egyéb eljárásjogi jogszabálysértés.

[134] Az ügy érdemére tartozó jogszabályok téves értelmezésére, a bizonyítékok mérlegelésének vitatására vonatkozó előadások nem teszik lehetővé az eljárásjogi hiba miatti befogadást.

[135] A Kúria azt is rögzíti, tartalmilag valamennyi felülvizsgálati kérelem hivatkozott a bizonyítékok bíróság általi téves, észszerűtlen, kirívóan logikátlan, okszerűtlen, iratellenes vagy akár – az I-VI. rendű és a VII. rendű felperesek által állított – ártatlanság vélelmét sértő mérlegelésére.

[136] Az alperes ezen alpont kapcsán állított jogséremlme az, hogy a bíróság megfosztotta bizonyító erejétől az alperesi érdekelt és a Cég1 beismeréseit, valamint vitatta az egykorú iratok önálló bizonyítékként történő értékelésének megállapításait. Az ügy érdemére kiható súlyos eljárási szabálysértésnek tartotta a tanúvallomások egészének általános jellegű elvetését azok külső és belső ellentmondásai okán. Utalt arra is, hogy ezen érdemi érveit a

felülvizsgálati kérelem 160-167. pontjában fejtette ki figyelemmel arra is, hogy a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpont okai és a felülvizsgálati kérelem indokolása elkülönítése tartalmi és nem beadványszerkesztési követelmény. Ezzel egyezően hivatkozott a VII. rendű felperes is felülvizsgálati kérelmében arra, hogy az indokokat a felülvizsgálati kérelme IV., V. és VI. fejezetében kifejtett részletes előadásaira alapította. Utal ugyanakkor arra, hogy annak ellenére állapította meg a törvényszék a felelősségét, hogy a jogsértését egyértelműen cáfolta. Kifejtette, alapvető joga sérült azáltal, hogy a Kp. 97. § (4) bekezdése értelmében a megismételt eljárásban köti az alperest a bírói iránymutatás, vagyis a továbbeladási árak körében a magatartása nem vizsgálható ismételten felül, ami megfosztja őt a jogsértést cáfoló érvelés lehetőségétől.

[137] A Kúria a felülvizsgálati eljárás során elvi jelentőségű jogkérdésekben dönt, nem pedig a kereset ismételt elbírálását végzi. Az, hogy az eljárás bíróság bizonyos kérdésekben nem fogadta el valamely fél, jelesül a VII. rendű felperes érveit, nem indokolja a felülvizsgálati kérelem befogadását, miután a felülvizsgálati eljárás nem a közigazgatási peres eljárás rendszerinti folytatása. Kiforrott a Kúria gyakorlata a körben, hogy a magasabb szintű bíróságoknak a felülvizsgálat lehetőségét arra kell használniuk, hogy kijavítsák a bírói tévedéseket és a súlyos eljárási szabálysértéseket (*miscarriages of justice*), és nem arra, hogy újra megvizsgálják az ügyet. A felülvizsgálat nem lehet álcázott fellebbezés, és pusztán az, hogy egy kérdésnek kétféle megközelítése lehetséges, nem képezheti alapját az ügy újratárgyalásának (Kfv.VII.37.657/2022/2., indokolás [20]).

[138] Ebből következően a felülvizsgálati eljárás során az elsőfokú bíróság által figyelembe vett bizonyítékok ismételt egybevetésére és értékelésére, a bizonyítás eredményének felülmérlegelésére – iratellenesség és kirívóan okszerűtlen mérlegelés hiányában – nincs lehetőség [ld. pl. Kfv.II.37.904/2020/2.; Kfv.I.35.316/2021/2. Kfv.II.37.673/2021/2.; Kfv.I.37.431/2022/3.; Kfv.I.37.761/2022/2.; Kfv.II.37.760/2022/2.; Kfv.III.37.028/2022/2; Kfv.VII.37.037/2022/2.; Kfv.II.37.220/2023/2.; Kfv.V.37.686/2023/3.; Kfv.V.35.077/2023/2.].

[139] A Kp. 118. § (1) bekezdésének speciális keretei között annyi megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben, a megelőző eljárásban megállapított tényállással összevetve mérlegelte, és az ennek alapján kialakult meggyőződése szerint állapította meg a tényállás. A Kúria nem tárt fel iratellenességre vagy kirívó okszerűtlenségre utaló körülményt.

[140] A Kúria megállapította, hogy egyes tanúvallomások, okiratok mellőzése nem alapozza meg a kirívó okszerűtlenséget, különös tekintettel arra, hogy az eljárás bíróság ítéletében részletesen számot adott a tanúvallomások, okirati bizonyítékok, engedékenységi kérelem, egyezségi nyilatkozat, ügyfélnyilatkozatok teljeskörű értékelési szempontjairól, azok bizonyító erejéről, mellőzésének okairól (merőben ellentétes tényállítások, korlátozott ismeretek, általános nyilatkozatok, információhiány stb.). A bíróság döntése kiter arra is, hogy az alperesi érdekelt engedékenységi kérelme bizonyítékként értékelhető volt, azonban a beszerzett iratok bizonyító erejét mi rontotta le [77] és indokát adta annak is, hogy rendszerszintű jogsértés bizonyítására az miért nem volt alkalmas. Mindemellett a Cég1 egyezségi nyilatkozatát sem rekesztette ki a bizonyítékok rendszeréből, azt pusztán a korábbi nyilatkozatokkal és a Cég1 ezt követő piaci magatartásával együtt értékelte.

[141] A következő kúriai gyakorlat pedig egyértelműen az, hogy ha a fél nem ért egyet a bizonyítékok bíróság általi mérlegelésével, és a bizonyítékok újraértékelésével lényegében saját álláspontja elfogadását kéri, az nem elegendő a felülvizsgálati kérelem Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti befogadásához [Kfv.V.37.605/2023/2.; Kfv.V.37.625/2023/5.; Kfv.I.35.231/2023/3.].

[142] A jogerős határozatot hozó bíróság indokolási kötelezettségének nem teljesítésre alapított befogadási ok [amire a VII. rendű felperes az aa) alpont körében, az alperes a

bizonyíték értékelése nem megfelelő indokolása körében hivatkozott] esetében irányadó, hogy a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolásának kötelezettsége, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása. A Kúria arra van tekintettel, hogy a bíróság indokolási kötelezettsége az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre nézve teljesült-e vagy sem. Az indokolás jogszerűsége a befogadásról való döntés során nem vizsgálható.

[143] A Kúria az I-VI. rendű felperesek által megjelölt alapelvi szintű jogszabálysértések körében hozzáfűzi, az általuk hivatkozott tisztességes hatósági ügyintézéshez való alapjog az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerint az alperesre vonatkoztatható, míg a bíróság tisztességes eljárásának követelményét az Alaptörvény XXVIII. cikke rögzíti. A felülvizsgálati eljárás tárgya a bíróság jogerős ítélete, így a tisztességes hatósági ügyintézéshez való alapjog – téves hivatkozásként – nem támaszthatja alá a befogadhatóság indokoltságát. Azt a felperesek mindemellett nem mutatták be, hogy mi az összefüggés a jogerős ítélet okozta jogsérelem és a hivatkozott alapjogi rendelkezések között, ezáltal adósok maradtak annak kifejtésével, hogy a jogerős ítélet az ügy érdemére kihatóan mely jogszabály mely rendelkezését és milyen okból sérti [Kfv.VI.35.014/2024/4.]. Kizárólag az Alaptörvényben, valamint az Alapjogi Chartájában foglalt alapelvek megsértésére való hivatkozás nem elegendő az ügy érdemére kiható egyéb eljárási szabályszegés valószínűsítéséhez, ezáltal a felülvizsgálati kérelem Kp. 118. § (1) bekezdés ad) alpontja szerinti befogadáshoz.

[144] Mindemellett a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpont körében megjelöltek olyan valószínűsített jogszabálysértéseket is, amelyek még megvalósulásuk esetén sem lehetnek kihatással az ügy érdemére (tanúvallomásokról hangfelvétel készítése elutasítása, tanúvallomások rögzítésének módja, a Kp. 90. §-ának sérelme), így azok továbbra sem indokolják a felülvizsgálati kérelmek befogadását.

[145] A törvényszék az eljárási határidő tizenegy nappal történő túllépésének jogkövetkezményei körében figyelemmel volt az időben megváltozott kúriai és alkotmánybírósági gyakorlatra [25/2020. (XII.2.) AB határozat, Jpe.I.60.019/2022/9.], döntésének részletes indokát adta.

[146] A Kp. 117. § (4) bekezdés második mondata értelmében a 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti befogadási ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér.

[147] A Kúria ezen befogadási ok körében kiemeli, hogy a jogegység követelménye azt az elvárást támasztja, hogy az ugyanazon jogkérdést felvető ügyekben (ügyazonosság vagy összevethetőség) a jogértelmezés is azonos legyen. Ha nincs meg az ügyek közötti összevethetőség, mert eltérő háttérűek a bírói döntések, akkor jogegységi szempontú összehasonlítás sem végezhető (Jpe.I.60.002/2021/7.).

[148] Az e kérdésben irányadó kúriai gyakorlat (Kfv.III.37.108/2022/2., Kfv.III.37.118/2022/2., Kfv.VII.45.159/2022/2., Kfv.VII.45.215/2022/2., Jpe.I.60.002/2021/7., Jpe.II.60.019/2021/18., Jpe.I.60.006/2020/11.) szerint elvárás, hogy a kérelmező a támadott és a közzétett kúriai döntés közötti ügyazonosságot úgy mutassa be, hogy párhuzamot állít a jogkérdés, a jogkérdés szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok és a kérelemnek az eljárás kereteit meghatározó hasonlósága között.

[149] Az I-VI. rendű felperesek előadták, a jogerős ítélet anyagi jogi jogkérdésben a Kfv.II.37.385/2020. számú kúriai határozattól eltért, figyelemmel annak [88], [100] és [103] bekezdésére.

[150] A VII. rendű felperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott a Kúria Kfv.II.37.762/2022/24. számú és Kfv.I.37.452/2023/3. számú precedensképes döntéseire, továbbá az ügyintézési határidő túllépése kapcsán a 4/2023. JEH határozattól és a Kfv.I.37.452/2023/3. számú határozattól eltérésre. A befogadás körében azonban sem az I-VI. rendű, sem a VII. rendű felperes az ügyazonosságot, azt, hogy a hivatkozott kúriai döntések miként lehetnének irányadóak a perbeli esetben (a jogkérdés, a jogkérdés szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok és a kérelemnek az eljárás kereteit meghatározó hasonlósága miatt) nem mutatták be. A VII. rendű felperes mindösszesen utalt a bizonyíték értékelésre és a határidő túllépése jogkövetkezményeire.

[151] A Kfv.II.37.385/2020/17. számú ítélet valóban versenyügyben született, azonban eltérő tényállás mentén. A [88] bekezdés a hatás vizsgálata körében tartalmaz megállapításokat, a [100] bekezdés azt fejt ki, hogy a háttér értékelése keretében figyelembe kell venni az érintett termékek vagy szolgáltatások jellegét, valamint az érintett piac vagy piacok működésének és szerkezetének tényleges feltételeit is, míg a [103] bekezdés a cél szerinti versenykorlátozás fogalmának megszorító értelmezéséről rendelkezik. Ezen bekezdések, mint anyagi jogkérdésben történő eltérő rendelkezések felhívása azonban még nem elégséges a felülvizsgálati kérelem befogadásához, az indítványozó félnek azt is ki kell fejtenie – mégpedig a befogadás körében –, hogy a hivatkozott kúriai döntés miként irányadó a perbeli esetben konkrétan a jogkérdés, a jogkérdés szempontjából releváns tények, az alkalmazandó jogszabályok és a kérelemnek az eljárás kereteit meghatározó hasonlósága miatt. Ezzel az I-VI. rendű felperesek adósak maradtak.

[152] Az alperesi érdekelt kifejtette, hogy a Kúria Kfv.II.37.762/2022/24. számú döntésében megerősített joggyakorlattól eltér a jogerős ítélet, amikor mesterségesen izolálta a marasztalással érintett egységes és folyamatos jogsértés keretében összekapcsolódó egyes magatartáselemeket és a vertikális korlátozásokként is értelmezhető elemek önálló értékelését követelte meg. Kifejtette, a megközelítés figyelmen kívül hagyja, hogy a cél szerinti versenykorlátozások megítélése kapcsán a gazdasági környezetet és az érintett piac működésének feltételeit is figyelembe kell venni. E kérdésben azonban a jogerős ítélet részletes indokolást tartalmaz.

[153] Az I-VI. rendű felperesek továbbá hivatkoztak a Kúria Kfv.VI.35.454/2022/6. számú határozata [31] bekezdésétől való eltérésre, mert a törvényszék olyan kérdésben döntött elsőként, amelyet az alperes határozata nem bírált el. A Kúria hangsúlyozza, a Kfv.VI.35.454/2022/6. számú ítélete adóügyben született, annak [31] bekezdése általános alapvető szintű meghatározást tartalmaz, mint e körben maga a felülvizsgálati kérelem is. Mindemelllett az eltérő gyakorlatot a tanúvallomás bizonyító ereje körében hívták fel, ami pedig már a felülmérlegelés körébe tartozik. A bizonyítékok mérlegelése nem jog-, hanem ténykérdésben történő állásfoglaláshoz kapcsolódik, így – még ha a jogerős ítélet a Kfv.IV.37.454/2022/6. számú kúriai határozatban írtaktól e tekintetben esetlegesen valóban el is térne – ez a szempont a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pontja alapján történő befogadást ugyancsak nem alapozhatta meg.

[154] Az I-VI. rendű felperesek kifejtették azt is, a támadott ítélet eltér a Kfv.I.37.207/2022/12. számú kúriai határozat [27] bekezdésétől az engedékenységi körében azzal, hogy arra alapítja a keresetösségi jog elutasítását, miszerint a hivatkozott jogszabályhely szerinti eljárás nem az alperes hatáskörébe tartozik. Ebben a körben a releváns tényállási elemek tekintetében hivatkoztak arra, hogy fennáll az ügyazonosság.

[155] A Kúria megvizsgálva a hivatkozott kúriai döntéseket és a felülvizsgálati érveket arra a megállapításra jutott, hogy sem a megjelölt ügyek tárgya, sem az azok során alkalmazott jogszabályok, sem az eljárás keretei nem összevethetők, nem ügyazonosak.

[156] Az építésügyben hozott Kfv.I.37.207/2022/12. számú ítélet [27] bekezdése azt hangsúlyozza, hogy építésügyben nem annak van elsődleges jelentősége, hogy a jogsértésnek lehetnek polgári jogi kihatásai is (a benapozottság, illetve az árcsökkenés kérdése nem az építési hatóság hatáskörét érinti), hanem annak, hogy az építés engedélyezésének fázisában az építési jogszabályi rendelkezések megsértésével szemben hogyan részesülhet hatékony jogvédelemben. Az ügy érdeme az volt, hogy a polgári jogi szomszédjogi viták a jogszabályi rendelkezések betartásával megépült épület esetén is felmerülhetnek. Ezzel szemben a perbeli versenyügyben a jogerős ítélet azt mondta ki, hogy az I-VI. rendű felpereseknek az érdekelt engedélyezési kérelmének elfogadásáról és az érdekelt bírságkiszabásának mellőzéséről szóló határozatrész (a III. pont) vonatkozásában nincs keresetösségi joga. Az ügyazonosság – annak vizsgálati kritériumai szerint – nem állapítható meg.

[157] Összességében a Kúria megállapította, a peres felek felülvizsgálati kérelme felsőbb bírósági iránymutatást igénylő kérdést nem vet fel, ezért a Kúria a rendkívüli jogorvoslati eljárásnak minősülő felülvizsgálati eljárás lefolytatására nem látott indokot.

[158] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelmek befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdés alapján megtagadta.

Az alkalmazott jogszabályok

[159] Kp. 118. § (1) és (2)

A döntés rövid tartalma

[160] *A törvényi feltételek fennállása hiányában a felülvizsgálati kérelem befogadását meg kell tagadni.*

[161] *Egy adott piaci szektor volumene, a gazdasági hatékonyságra és a verseny védelmére történő általános hivatkozás önmagában nem támasztja alá, hogy az adott jogkérdés a társadalom és a jogalanyok széles körét érinti.*

Záró rész

[162] A végzés ellen a Kp. 116. § d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

[163] A Kúria a felülvizsgálati kérelmek befogadása tárgyában a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül határozott.

Budapest, 2024. december 10.

Dr. Sperka Kálmán s.k.
a tanács elnöke Dr. Ujhelyi-Gyurán Ildikó s.k.
előadó bíró

Dr. Kovács András s.k.
bíró
Dr. Sugár Tamás s.k.
bíró
Dr. Bérces Nóra s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
tisztviselő